

Lähivierailu

Miksi järjestää vierailuja?

Vierailut toteuttavat kulttuuriperintökasvatusta

Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa ja vierailut esimerkiksi kirjastoon, museoon, kulttuuriperintökohteisiin, teatteriin ja huoltajien työpaikoille rikastavat lasten oppimisympäristöjä. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, s. 33)

Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa ja vierailut esimerkiksi kirjastoon, museoon, kulttuuriperintökohteisiin, teatteriin ja huoltajien työpaikoille rikastavat lasten oppimisympäristöjä. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, s. 33)

Varhaiskasvatuksessa arvostetaan ja hyödynnetään suomalaista kulttuuriperintöä ja kansalliskieliä sekä yhteisön ja ympäristön kulttuurista, kielellistä ja katsomuksellista monimuotoisuutta. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, s. 31)

Oppimisympäristöissä edistetään lasten kielellistä kehitystä ja kielitietoisuutta sekä tuodaan näkyväksi kulttuurista moninaisuutta. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, s. 33)

Varhaiskasvatuksen tehtävä on kehittää lasten valmiuksia ymmärtää lähiyhteisön monimuotoisuutta ja harjoitella siinä toimimista. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, s. 44)

Varhaiskasvatuksen katsomuskasvatuksessa yhteisen tutustumisen kohteena ovat ensisijaisesti lapsiryhmässä läsnä olevat uskonnot ja muut katsomukset. Uskonnottomuutta tarkastellaan katsomusten rinnalla. Tavoitteena on edistää keskinäistä kunnioitusta ja ymmärrystä eri katsomuksia kohtaan sekä tukea lasten kulttuuristen ja katsomuksellisten identiteettien kehittymistä. Lasten kanssa

tutustutaan erilaisiin katsomuksiin ja niihin liittyviin perinteisiin. Luon tevia tapoja tarkastella katsomuksia ovat esimerkiksi vuodenkiertoon liittyvät juhlat ja tapahtumat sekä päivittäiset tilanteet, kuten pukeutuminen tai ruokailu. Lasten ihmettelyle annetaan tilaa, ja heidän kanssaan pohditaan heitä askarrut tavia elämänkysymyksiä. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, s. 45)

Tavoitteena on kasvattaa lapsia ymmärtämään, että ihmiset ovat erilaisia mutta samanarvoisia. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, s. 45)

Oppimisympäristöihin liittyvät omakohtaiset havainnot, kokemukset ja elämykset auttavat lapsia ymmärtämään syy- ja seuraussuhteita sekä kehittymään ajattelijoina ja oppijoina. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, s. 46)

Vierailun suunnittelu

1. Kartoita alueen aihepiirin kannalta kiinnostavat toimijat.

2. Ota yhteyttä vierailukohteeseen.

3. Selvitä ja sovi seuraavat asiat:

- Mieti muutama sopiva vierailun ajankohta
- Kerro keitä olette (esim. ryhmän koko ja ikätaso, kutsutaanko myös huoltajia mukaan)
- Kerro mihin teemaan vierailu teillä liittyisi
- Kerro mitä toiveita teillä olisi vierailun suhteen (esim. toiminnalliset ja leikilliset tuokiot)

4. Valmistautuminen vierailuun

- Kysy miten teidän olisi hyvä valmistautua vierailuun
- Kysy miten voit ohjeistaa ryhmääsi toimimaan vierailun aikana (esim. tilassa liikkuminen, pukeutuminen, paikka rauhoittumiseen)
- Kysy, mitä sinun vierailun ohjaajana olisi hyvä huomioida

Vierailu uskonnolliseen tilaan

- Uskonnollinen tila on erityinen tila, joka on yhteisölleen tärkeä.
- Tilaan kannattaa suhtautua kunnioittavasti ja pyytää yhteisön jäseniä kertomaan, miten tilassa tulee toimia. esim.
 - onko heillä jotain toiveita pukeutumisen suhteen?
 - onko tilassa esineitä tai paikkoja, jotka on varattu vain tietyille henkilöille?
- Asiantunteva opas osaa avata tilan eritasoisia merkityksiä, kuten
 - mitä symboliikkaa tilassa on?
 - millaista toimintaa tilaan liittyy?
 - millaista taidetta ja esineistöä tilasta löytyy?
 - millainen on tilan ja yhteisön historia ja kulttuuriperintö?
- Vierailua on hyvä tarkastella myös osallistujan näkökulmasta; onko kokemuksellinen oppiminen mahdollista vai onko osallistujan rooli istua ja kuunnella?
 - Varhaiskasvatusikäisten lasten kanssa tutustuminen kannattaa olla toiminnallinen ja leikinomainen esim. valokuvasuunnistus, tarinallisuus siirryttäessä tilassa esim. paikasta toiseen. Pienelle lapselle tutustuminen uuteen ympäristöön on seikkailu.
- Myös tilan omaehtoiselle kokemiselle on hyvä varata aikaa, tällöin osallistuja 'voi antaa tilan puhua' juuri hänelle ja luoda omakohtaiset merkitykset vierailusta.

Huoltajien tiedottaminen

Tiedota huoltajia hyvissä ajoin, jotta heillä mahdollisuus kysyä, jos jokin mietityttää.

- Avaa vierailun tavoitteita ja sisältöä
- Voit viitata normiasiakirjoihin (ks. esim. 'Miksi järjestää vierailuja?' -osio)

- Muista pedagoginen perustelu eli miksi vierailu tehdään on tärkeä. Esim.
 - kokemuksellisuuden ja toiminnallisuuden tärkeys oppimisille
 - lapset ja nuoret aktiivisina toimijoina
 - oppimisympäristöjen laajentaminen
 - kulttuurinen osaaminen.

Myös huoltajat voi kutsua mukaan vierailulle. Sovi tämä yhdessä vierailukohteen kanssa.

Valmistautuminen vierailuun yhdessä lasten kanssa

- On tärkeää suunnitella vierailu niin, että lasten omat kiinnostuksen kohteet sekä ikätaso on huomioitu
- Ryhmän kanssa käydään läpi
 - minne ollaan menossa,
 - miksi ollaan menossa,
 - mitä vierailulla tehdään
 - mitä ryhmän jäseniltä odotetaan
 - Lasten kanssa on hyvä kerrata vierailun säännöt kuvin sekä kertomalla esim. aistein (korvat kuuntelee, silmät katselee).
- Kerätään etukäteen kysymyksiä, joita vierailu herättää ja lähetetään ne vierailun vastaanottajalle etukäteen mahdollisuuksien mukaan.

Vinkki! Teemaan voidaan tutustua jo ennen vierailua, esim. [Tutki tilaa](#) -materiaalin avulla.

Vierailun aikana

- Jos paikalla on henkilö joka ottaa teidät vastaan, esitellään hänet ja kerrataan, miten vierailun on tarkoitus edetä.

- Jos vierailu rakentuu jonkin teeman ympärille, keskitytään siihen.
- Vierailuun on hyvä jättää aikaa myös omaehtoiselle tutustumiselle ja rauhoittumiselle. Näin mahdollistetaan kokemusten prosessointi myös eri aistien välityksellä.

Vierailun jälkeen

- Keskustellaan kokemuksista ryhmässä
 - Voidaan hyödyntää erilaisia luovia menetelmiä, kuten musiikkia, kuvataidetta, kerrontaa, virtuaalista materiaalia tms.
 - Esimerkki: Vierailun aikana kannattaa ottaa valokuvia lapsista tutustumassa tilaan tai lapset voivat itse ottaa valokuvia. Valokuvat voidaan vierailun jälkeen asettaa omaan ryhmätilaan/eteistilaan lasten sekä vanhempien nähtäville. Valokuvat herättävät lapsissa muistoja sekä virittävät keskusteluun vielä vierailun jälkeenkin. Vierailukohteesta voidaan pyytää myös mahdollisuuksien mukaan materiaalia mukaan päiväkotiin vietäväksi esim. värityskuvat.
- Voitte myös tarvittaessa ottaa uudelleen yhteyttä vierailun vastaanottajaan ja pyytää häntä vastaamaan kysymyksiin, esim. sähköpostin tai videoyhteyden välityksellä.

